

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท
โรงพยาบาลศรีสังวรสุโขทัย

ผู้เขียน นางอรัญชลี พุ่มเกตุ

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทรภรณ์ พุ่มปันคำ

บทคัดย่อ

การส่งเสริมให้ผู้ที่เป็โรคจิตเภทมีความร่วมมือในการรักษาด้วยยามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพื่อลดอัตราการกำเริบและอัตราการกลับมารักษาซ้ำ ดังนั้นการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกในการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทมาใช้จึงเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติเพื่อการดูแลที่ได้มาตรฐาน การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท โรงพยาบาลศรีสังวรสุโขทัย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ได้แก่ บุคลากรผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท 6 คน และผู้ที่เป็นโรคจิตเภทที่ได้รับการรักษาด้วยยาในคลินิกจิตเวช 86 ราย ระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน 2554 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ 1) แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท 2) แบบประเมินพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา 3) แบบประเมินอาการทางจิต 4) แบบวัดความพึงพอใจสำหรับผู้ที่เป็นโรคจิตเภทและบุคลากรผู้ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ดำเนินการศึกษาโดยใช้กรอบแนวคิดการใช้และการประเมินผลแนวปฏิบัติทางคลินิกของสถาบันวิจัยทางการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติประเทศออสเตรเลีย (NHMRC, 1998) ประเมินคุณภาพของแนวปฏิบัติโดยใช้แบบประเมิน AGREE พบว่า แนวปฏิบัติอยู่ในระดับดี และนำเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในข้อ 2) และ 3) ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นพบว่าได้ค่าที่ยอมรับได้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก

- 1) พฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาที่ถูกต้องในระดับสูงของผู้ที่เป็น โรคจิตเภทเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 24.42 เป็นร้อยละ 73.17
  - 2) อัตราการกำเริบจากการขาดความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็น โรคจิตเภทลดลงจากร้อยละ 82.55 เป็นร้อยละ 19.51
  - 3) อัตราการกลับมารักษาซ้ำในโรงพยาบาลของผู้ที่เป็น โรคจิตเภทลดลงจากร้อยละ 12.71 เป็นร้อยละ 1.21
  - 4) อัตราการมาตรวจตามนัดของผู้ที่เป็น โรคจิตเภทเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 63.56 เป็นร้อยละ 95.34
  - 5) ร้อยละ 85.37 ของผู้ที่เป็น โรคจิตเภทมีความพึงพอใจต่อการดูแลตามแนวปฏิบัติทางคลินิก
  - 6) ร้อยละ 100 ของบุคลากรมีความพึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก
- จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็น โรคจิตเภท จึงควรนำแนวปฏิบัติดังกล่าวไปปฏิบัติในงานประจำ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีของการดูแลผู้ที่เป็น โรคจิตเภท

Independent Study Title	Effectiveness of Implementing Clinical Practice Guidelines for Promoting Medication Adherence Among Persons with Schizophrenia, Srisangwornasukhothai Hospital
Author	Mrs. Arunchalee Poomkate
Degree	Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)
Independent Study Advisor	Associate Professor Dr. Patraporn Tungpunkom

ABSTRACT

Medication adherence of persons with schizophrenia is necessary in order to decrease the relapse rate and re-admission rate. Therefore, implementing clinical practice guidelines (CPGs) for promoting medication adherence of persons with schizophrenia is crucial practice in order to meet the standard of care. The purpose of this operational study was to determine effectiveness of CPGs for promoting medication adherence among persons with schizophrenia at Srisangwornasukhothai hospital. The samples were selected by purposive sampling and included six health care personnel and 86 persons with schizophrenia who received services at psychiatric clinic during April to June 2011. The instruments used in this study composed of 1) CPGs for promoting medication adherence among persons with schizophrenia, 2) assessment of the medication adherence behaviors scale, 3) assessment of brief psychiatric rating scale, 4) satisfaction on implementation of CPGs for promoting medication adherence form for persons with schizophrenia and health care personnel. The study was based on the framework of CPGs utilization and evaluation of National Health and Medical Research Council (NHMRC,1998). CPGs for promoting medication adherence among persons with schizophrenia were evaluated for quality by the Appraisal of Guidelines for Research and Evaluation (AGREE) and was at a good level. The instruments items 2) and 3) were tested for reliability and were in the acceptable level. Descriptive statistics were used for data analysis.

The results of this study revealed that: After implementing CPGs

- 1) medication adherence behaviors of persons with schizophrenia at a high level had increased from 24.42% to 73.17%.
- 2) the relapse rate of persons with schizophrenia had decreased from 82.55% to 19.51%.
- 3) the re-admission rate of patients with schizophrenia had decreased from 12.71% to 1.21%.
- 4) the follow-up rate of persons with schizophrenia had increased from 63.56% to 95.34 %.
- 5) 85.37% of persons with schizophrenia were satisfied with care based on CPGs for promoting medication adherence.
- 6) 100% of the health care personnel were satisfied with the implementation of CPGs for promoting medication adherence.

The results of this study indicate the effectiveness of implementating CPGs for promoting medication adherence among persons with schizophrenia and these should be continuously implemented in routine care to improve quality of care for persons with schizophrenia to lead to a better outcome.